

Vergaderjaar 2016–2017

34 550 XV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2017

Nr. 77

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 juli 2017

Bij gelegenheid van het wetgevingsoverleg van 28 juni 2017 over het Jaarverslag en Slotwet SZW (Kamerstuk 34 725 XV, nr. 19) c.a. heb ik u een brief toegezegd over de opzet van het verbeterplan van de RCN-unit SZW naar aanleiding van de bevindingen van de Auditdienst Rijk (ADR) en de Algemene Rekenkamer. De onderhavige brief strekt daartoe.

Context

De Algemene Rekenkamer constateert tekortkomingen in het financieel beheer bij de RCN-unit SZW, op basis waarvan wordt geadviseerd:

- de onjuiste pensioenen te corrigeren en juist uit te keren;
- de ICT-systemen en het betaalproces te verbeteren of te vervangen;
- alle lopende dossiers volledig te maken en de documentatie in de dossiers te verifiëren;
- de capaciteit en deskundigheid van de RCN-unit SZW te borgen.

Dit correspondeert met de bevindingen van de ADR, die bovendien onder meer het volgende heeft geadviseerd:

- extra inzet te plegen op verificatie en controle;
- functiescheiding aan te brengen en zichtbaar te maken bij het betaalproces.

Het Plan van aanpak verbetering rechtmatigheid en financieel beheer sluit daarop aan. De insteek ervan is het blijvend borgen van rechtmatigheid en adequaat financieel beheer binnen de organisatie van de RCN-unit SZW, zodat de uitvoering structureel op orde is. Het Plan van aanpak heeft een looptijd tot medio 2018. De ADR wordt waar nodig bij de uitvoering van het verbeterplan geraadpleegd.

Corrigeren onjuiste pensioenen

Vanaf 2014 is door de ADR gerapporteerd dat te hoge kortingspercentages zijn toegepast op het wettelijk ouderdomspensioen. Deze bevinding is tot stand gekomen op basis van een hoor-wederhoor procedure. Na onderzoek door de RCN-unit SZW in 2017 blijkt echter dat de betalingen van het wettelijk ouderdomspensioen bij nader inzien – in het licht van alle relevante bepalingen van de Wet algemene ouderdomsverzekering (AOV) BES – niet onjuist zijn. Dit betekent dat de bevindingen over te hoge kortingspercentages kunnen vervallen. Met de herziene beoordeling – die door de ADR wordt onderschreven – staat vast dat de korting door SVB Nederlandse Antillen resp. SVB Curaçao op de juiste wijze is berekend. Ik betreur het dan ook, dat in de achterliggende periode mogelijk de suggestie is gewekt dat deze instantie bij de overdracht niet adequaat zou hebben gehandeld; de huidige inzichten wijzen uit dat het tegendeel het geval is.

Verbeteren ICT-systemen

De bij de RCN-unit SZW voor de uitvoering van de sociale zekerheidswetten in gebruik zijnde ICT-applicaties, vertonen gebreken. Het betreft onder meer het ontbreken van automatische koppelingen (in de zin van een automatische mutatie in de uitkering bij een bepaalde gebeurtenis) en het onvoldoende bieden van ondersteuning voor de financiële aansluiting tussen de afgegeven beschikkingen en de betaallijsten. De RCN-unit SZW maakt een issuelijst van verbeterpunten per applicatie en gaat met de bouwer in gesprek om deze punten door te voeren.

Verbeteren betaalproces

De RCN-unit SZW is in gesprek met de Belastingdienst Caribisch Nederland (BCN) over het op termijn via het betaalsysteem van BCN laten lopen van de betalingen. Aansluiting bij dit systeem maakt een eind aan de kwetsbare handmatige handelingen die nu plaatsvinden en biedt zekerheid over de juiste betaalgegevens bij het uitbetalen van de uitkeringen.

Aanpassing van de ICT-applicaties is nodig om te zorgen dat de systemen van RCN-unit SZW en die van BCN met elkaar kunnen communiceren.

Dossiervorming

Bij de uitvoering van zowel de AOV als de Wet algemene weduwen- en wezenverzekering BES (AWW) zijn de dossiers inmiddels grotendeels op orde. Aan de hand van de informatie uit de dossiers zijn uitkeringen nagerekend en is de uitkomst vergeleken met de bij de staatkundige transitie door de SVB Nederlandse Antillen vastgestelde uitkeringshoogte. Op basis hiervan is geconcludeerd dat de controleerbaarheid van de uitkeringen AOV en AWW vanuit de dossiers op orde is en dat de rechtmatigheid voor het totaal van de dossiers niet in het geding is. De actie die nog resteert is om de aanwezigheid van bewijs tenaamstelling bankrekening zeker te stellen. Hiertoe benut de RCN-unit SZW de reguliere contactmomenten en tevens worden cliënten benaderd via een aanvraagbrief.

Bij de loonderving is sprake van uitkeringen die telkens op aanvraag worden gedaan. Hierdoor is het mogelijk om bij een volgende aanvraag de ontbrekende of te actualiseren documenten in kaart te brengen en aan te vullen. Deze werkwijze is inmiddels gangbaar. In de gevallen van een doorlopende uitkering – dit is bij permanente arbeidsongeschiktheid – vindt een integrale doorlichting van alle dossiers plaats.

Verificatie en controle

Op het terrein van verificatie en controle liggen er verbeterpunten op onder meer de controle op nog in leven zijn van buiten Caribisch Nederland wonende gerechtigden, verhuizing naar buiten Caribisch Nederland, verandering van huwelijkssituatie en afstemming met bij de Belastingdienst Caribisch Nederland berustende informatie over het loon. Deze verbeterpunten worden door de RCN-unit SZW opgepakt.

Funciescheiding

Funciescheiding is onvoldoende geborgd binnen de RCN-unit SZW. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de mogelijkheid van handmatig aanpassen van de betaallijsten en het (bij de applicatie kinderbijslag) ontbreken van funciescheiding in het betaalproces tussen invoeren en controle/goedkeuren van de maandelijkse betaallijst. De RCN-unit SZW draagt er zorg voor dat binnen de looptijd van het verbeterplan, de funciescheiding voor alle relevante elementen van het werkproces is geborgd.

Voldoende capaciteit en deskundigheid

Het Plan van aanpak verbetering rechtmatigheid en financieel beheer maakt ook helder welke inzet (kwalitatief en kwantitatief) nodig is om het verbetertraject tot een goed einde te brengen. Waar nodig vindt versterking van de RCN-unit SZW plaats, soms ook door extra ondersteuning vanuit het kerndepartement. Een voorbeeld daarvan is de lopende ondersteuning op het verder implementeren van de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR), wat onderdeel is van het financieel beheer en randvoorwaardelijk om rechtmatigheid te borgen. Ten aanzien van het bevorderen van de deskundigheid van medewerkers zij opgemerkt dat de RCN-unit SZW in gesprek is met de SVB Nederland over ondersteuning bij het invoeren en onderhouden van een daartoe strekkend kennissysteem, zodat iedere medewerker in de toekomst direct toegang heeft tot een digitale omgeving waarin beleidsregels, werkinstructies, handreikingen, etc. die essentieel zijn voor een adequate uitvoering, kunnen worden geraadpleegd.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma